

# Климишину Івану Антоновичу

*заслуженому працівнику освіти України,  
академіку Академії наук Вищої школи України,  
дійсному члену Наукового товариства імені Тараса Шевченка,  
члену Міжнародного астрономічного союзу,  
почесному члену «Просвіти»,  
доктору фізико-математичних наук,  
професору кафедри теоретичної і експериментальної фізики,  
почесному професору Прикарпатського національного університету  
імені Василя Стефаника*



## 85

### ***Вельмишановний Іване Антоновичу!***

*Від щирого серця бажаємо з цікавістю і натхненням вхідити в новий день, щоб усі Ваші справи вченого, педагога, сім'янина  
були невідкладні плину часу та зміні поколінь.*

*Вас поважають як людину, цінують як професіонала, бо Ви володієте великою витримкою, рідкісним даром спілкування з  
людьми, вмінням іти до високих цілей.*

*Нехай оптимізм, віра, надія допомагають Вам долати всі труднощі.*

*Сила зерна в його врожайності, а сила людини в її вмінні працювати. Усім нам відомі Ваша працьовитість, наполегливість,  
творчий пошук та відданість справі.*

*Нехай у майбутньому на Вас чекає ще багато наповнених  
корисними справами і земними радощами років.*

*Щож многих Вам літ, вельмишановний Іване Антоновичу, і хай Ваша професійна майстерність та життєвий досвід,  
справедливість і доброзичливість надалі служують Незалежній і соборній Україні! Щастя Вам у всьому!*

*З роси і води Вам, Іване Антоновичу!*

Редакційна колегія,  
друзі, колеги

## Климишин Іван Антонович

Всесвітньо відомий астроном, народився у с. Кутиска (Тернопільської обл.).

1955 року закінчив Львівський університет, 1958 – аспірантуру при цьому університеті. 1958 – 1974 роки працював у обсерваторії Львівського університету (з 1961 – завідувач відділу, 1962 – 1970 роки – заступник директора з наукової роботи). Був головою Комісії з астрономії при Міносвіти СРСР (1980 – 1981), віце-президентом ради з підготовки астрономічних кадрів при АН СРСР (1976 – 1983), президентом Комісії з історії астрономії при АН СРСР (1981 – 1986). Дійсний член Наукового товариства імені Тараса Шевченка. 1974 – 1993 роки – професор Івано-Франківського педагогічного інституту (тепер Прикарпатського університету імені Василя Стефаника). 1993-1996 роки – завідувач кафедри теоретичної фізики. З 1996 по 1998 – завідувач кафедри релігієзнавства. Одночасно з 1991 року – професор Духовного інституту, тепер – Теологічної Академії УГКЦ.

Основні наукові роботи відносяться до радіаційної космічної газодинаміки. Для характеристики стану газу з урахуванням ізотропного поля випромінювання ввів газодинамічний показник адіабати, що істотно спростило визначення стрибків параметрів на фронті ударної хвилі. Отримав наближені рішення задачі про структуру зоряних ударних хвиль, дав оцінку протяжності зони іонізаційної релаксації за фронтом і зони прогріву перед фронтом ударної хвилі, що рухається в зоряній атмосфері. Вивів формулу для шкали висот, яка встановлюється в атмосфері зірки під дією періодичної ударної хвилі. Спільно з В.І. Гнатиком отримав асимптотичну формулу, яка описує зміну швидкості руху ударної хвилі в неоднорідному середовищі з довільним розподілом щільності, вивчив межі застосовності наближених методів космічної газодинаміки. Виконав аналіз ефективності теплових хвиль як можливого механізму перенесення енергії, що звільнилася під час вибуху в надрах зірки. Спільно з С.А. Капланом отримав ряд рішень теорії нестационарного розсіювання світла в середовищі з рухомою границею.

Автор низки монографій і науково-популярних книг, серед яких «Ударні хвилі в неоднорідних середовищах», «Астрономія наших днів», «Астрономія вчора і сьогодні», «Релятивістська астрономія», «Календар і хронологія», «Ударні хвилі в оболонках зірок», «Перлини зоряного неба», «Нариси з історії астрономії», «Астрономія», «Актуальні проблеми календаря, хронології і пасхалії», «Зоряне небо України», «Основи космічної газодинаміки», «Астрономія класична і нобеліанська», «Формула Творця крізь призму теореми Гьоделя», «Про космічне, земне, світоглядне», «Крізь хащі сумнівів до віри» та ін. Очолював спеціальну проблемну групу з історії астрономії при Астрономічній раді АН СРСР (з 1980). Брав участь у підготовці словників та довідників з астрономії: «Шкільний астрономічний довідник», «Астрономічний енциклопедичний словник». Як багаторічний член товариства «Знання» (з 1954) для населення Львівської, Тернопільської та Івано-Франківської областей прочитав близько 1400 науково-популярних лекцій. У різних газетах та журналах опублікував біля 150 науково-популярних та публіцистичних статей. В останні роки приділяє велику увагу питанням релігійного бачення та креаціонізму, доповідав з критикою теорії Дарвіна.

Автор 104 монографій, підручників і науково-популярних книг з астрономії.

Відмінник народної освіти України (1982 р.), Заслужений працівник вищої школи УРСР (1988 р.). У серпні 1993 р. ім'я «Климишин» присвоєно малій планеті ч. 3653 (обертається між Марсом і Юпітером). 2000 року нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня. 2001 року занесений на районну Дошку Слави «Слава України – гордість Лановеччини». 2003 року нагороджений премією Української Астрономічної Асоціації за вагомий внесок у розвиток астрономії, освіти і науки, багаторічну працю в Україні. 2005 року за вагомий внесок у справу українського національного відродження, розбудову та зміцнення Української держави нагороджений медаллю «Будівничий України». Чотири рази (1994, 1995, 2000, 2011) Американський біографічний інститут визнавав Климишина І.А. «Людиною року» і включив його в число Видатних мислителів початку 21 століття.